

Formanden

DØNHO's anbefalinger vedr. etablering og drift af privat høreklunik

Lovmæssig baggrund:

1. Bekendtgørelse om godkendelse af private leverandører af høreapparater
2. Lov om privat høreapparatbehandling
3. Vejledende bemærkninger fra Sundhedsministeren
4. Overenskomst med Sygesikringen
5. Moms- og skatteregler

Baggrund

Antallet af private hørelinikker i ørelægeregi er vokset markant i løbet af de sidste et til to år. Der er i medierne og blandt politikere en vis bevågenhed på dette område og det har resulteret i flere artikler i dagspressen, indslag i TV samt et responsum fra Sundhedsministeren. Området er primært reguleret via "Bekendtgørelse om godkendelse af private leverandører af høreapparater samt "Lov om privat høreapparatbehandling".

DØNHO mener grundlæggende, at ØNH-læger er velkvalificerede som udbydere af høreapparater. Det gælder dog naturligvis på dette område, som med al anden lægelig virksomhed i øvrigt, at man bør sikre sig en passende efteruddannelse. I lyset af det aktuelle opbrud i den offentlige udlevering af høreapparater vil hørelinikker, drevet af øre-næse-halslæger kunne sikre en faglig forsvarlig høreapparatbehandling i fremtiden. Forudsat at vi bedriver vores virksomhed på et etisk og professionelt grundlag.

Vejledningen er tænkt som en hjælp til at orientere sig i den lovmæssige baggrund for at sælge høreapparater i privat regi. For øre-næse-halslæger med overenskomst med Sygesikringen gælder desuden nogle etiske begrænsninger ved salg af høreapparater med amtsligt tilskud.

Lovgivningen regulerer ikke umiddelbart hvordan virksomheden skal organiseres og man kan udmærket forestille sig flere forskellige modeller.

Bekendtgørelse om godkendelse af private leverandører af høreapparater

Bekendtgørelsen regulerer de kvalitative krav det offentlige stiller til de fysiske rammer, uddannelse af personale samt det tekniske udstyr.

DELTA skal således godkende lokalet/boksen som undersøgelserne foregår i. Der stilles desuden visse krav til uddannelse og erfaringsniveau til det personale som udfører de audiologiske undersøgelser og tilpasning af høreapparaterne.

Hvis otologen står for undersøgelser og tilpasning skal man have modtaget efteruddannelse i audiologi. Det kan tolkes således at man ved efteruddannelse forventes at have indhentet supplerende viden om målemetoder og tilpasning af forskellige typer høreapparater. Yderligere skal det personale, som indgår i en hvilken som helst del af processen (audiometri og tilpasning) være godkendt af DELTA. Der skal udover den primære screeningsaudiometri, som danner baggrund for indikationen, foretages audiometri inkl. taleaudiometri på det faglige niveau som kræves for at kunne tilpasse et høreapparat. Apparatet skal kalibreres minimum en gang årligt. DELTA udfører desuden et årligt tilsyn. DELTA kan opkræve (og gør det) et gebyr for godkendelsen.

Formanden

Lov om privat høreapparatbehandling

Patienterne skal have modtaget information om muligheden for frit valg af privat leverandør. Loven regulerer desuden hvem der er ansvarlig for den pædagogiske undervisning, ejerforhold til høreapparaterne m.m.

Etiske retningslinjer

Patienten skal henvises til høreapparatbehandling og ikke til en bestemt høreapparatforhandler. Man må således ikke indgå aftale om, at patienter henvises til en speciel privat leverandør. Patienterne skal ligeledes gøres bekendt med muligheden for gratis offentlig høreapparatbehandling.

Baggrunden for disse betragtninger findes under punkt 5 i de etiske retningslinjer aftalt mellem FAS og Sygesikringen den 08.10.2004. Bilaget kan downloades på DØNHO's hjemmeside.

Retningslinjerne specificeres desuden i "Vejledende bemærkninger fra Sundhedsministeren" som understreger at: "Patienten skal henvises til høreapparatbehandling og ikke til en bestemt høreapparatforhandler." Bilaget kan downloades på DØNHO's hjemmeside.

Overenskomst med Sygesikringen

Den primære screeningsaudiometri er sygesikringsdækket. Der må ikke ske en sammenblanding af offentlige og private ydelser. Således bør man kun tage sygesikringsydelse for undersøgelser man under alle omstændigheder ville have udført i forbindelse med henvisning af en patient til høreapparatbehandling.

Samarbejde mellem speciallæger og høreapparatfirmaer

FAS har oplyst til DØNHO, at der er visse forhold, der er vigtige at være opmærksom på i forbindelse med samarbejde mellem praktiserende speciallæger og høreapparattilpasningsfirmaer.

Først og fremmest gør FAS opmærksom på, at den praktiserende speciallæge skal tage stilling til, hvorvidt patienten skal henvises til høreapparatbehandling og ikke til hvilken høreapparatforhandler, der skal foretage en høreapparattilpasning. Endvidere skal det understreges, at speciallægen har pligt til at oplyse patienten om, at der er frit valg af leverandør. Der henvises bl.a. til de etiske retningslinier for speciallægers bibeskæftigelse, punkt 5, indgået mellem Sygesikringens Forhandlingsudvalg og Foreningen af Speciallæger.

Praktiserende speciallæger, som samarbejder med et høreapparatfirma, bør endvidere være opmærksom på, at der er en risiko for, at et honorar som *alene* dækker henvisning af patienter til et høreapparatfirma, og som den pågældende speciallæge ikke oplyser til patienten ved dennes valg af høreapparatleverandør, vil blive betragtet som returkommission. Bestemmelserne om returkommission findes i lovens § 229, nr. 2, og sanktionen er

"bøde eller fængsel i indtil 1 år og 6 måneder til den, som, ved varetagelse af en andens formueanliggender for sig selv eller andre på pligtstridig måde modtager, fordrer eller lader sig tilsige gave eller anden fordel, såvel som den, der yder, lover eller tilbyder en sådan gave eller anden fordel".

Formanden

Uanset ovenfor nævnte er det klart, at en praktiserende speciallæge, som yder en lægefaglig ydelse for et høreapparatfirma, er berettiget til at oppebære et passende honorar herfor uden nødvendigvis at oplyse patienten herom. Det er selvfølgelig en forudsætning herfor, at speciallægen ikke honoreres for ydelsen efter overenskomsten for praktiserende speciallæger.

Der er heller intet i vejen for at en praktiserende speciallæge f.eks. udlejer lokaler til et høreapparat firma til brug for firmaets høreapparattilpasning. Det er dog en forudsætning, at den leje speciallægen oppebærer svarer til de reelle markedsvilkår, og ikke reelt er udtryk for honorar for henvisning af patienter. Det er heller ikke en forudsætning, at patienten oplyses om denne lejeindtægt.

Uanset ovenfor oplyste skal FAS dog af etiske grunde anbefale, at en speciallæge, som på den ene eller anden måde har finansiel interesse i at et bestemt høreapparatfirma vælges til høreapparattilpasning, under alle omstændigheder for god ordens skyld oplyser dette til lægens patienter. Det er FAS's vurdering, at en sådan gennemsigtighed i økonomien vedrørende markedet for høreapparattilpasning vil være med til at bibeholde de praktiserende speciallægers troværdighed i befolkningen Jf. § 10, stk. 1, i Lægeforeningens etiske regler, som lyder:

" En læge bør i sin lægelige virksomhed sikre sig uafhængighed af uvedkommende interesser og bindinger, der vil kunne påvirke lægens bedømmelser og handlinger. Lægen bør herunder sikre, at uafhængigheden er synlig og fremstår som troværdig. Endvidere bør lægen drage omsorg for, at der er størst mulig åbenhed om de bedømmelser og handlinger, lægen foretager".

En sådan praksis er i øvrigt i overensstemmelse med vilkårene i f.eks. bank og forsikringssektoren.

Moms- og skatteregler

Salg af høreapparater er momspligtig. *Det skal dog præciseres at tilpasning af høreapparater kan ske momsfrit, idet høreapparatforhandleren sammen med den lokale told- og skatteregion skal fastsætte en fordeling mellem den momsfrie tilpasning og det momspligtige salg af selve apparatet* (TfS 1997, 857). Der betales heller ikke moms af et speciallægekonsulenthonorar, forudsat, at honoraret reelt er givet for en lægelig ydelse. Det samme gælder en lejeindtægt, hvis lægen f.eks. udlejer et lokale i sin klinik til et høreapparatfirma.

DØNHO anbefaler derfor at man meget nøje gennemgår disse forhold med sin revisor.

Konkrete anbefalinger

Det anbefales at ...

- man gennemlæser Bekendtgørelse om godkendelse af private leverandører af høreapparater, Lov om privat høreapparatbehandling, de etiske retningslinjer samt relevante moms- og skatteregler. De fleste af disse dokumenter kan downloades på DØNHO's hjemmeside (www.doenho.dk) i medlemssektionen under menupunktet "Download/Dokumenter". Adgangskode kan rekvireres via hjemmesiden.

Formanden

- man sikrer sig en kvalificeret efteruddannelse i audiologi.
- kvaliteten og udbudet af høreapparater, sikrer at enhver patient som tages i behandling får et høreapparat som er optimalt til den pågældendes høretab.
- høreklinikens opbygning og evt. samarbejdsrelationer med andre udbydere er gennemskuelig både for patienterne og myndighederne. Det gælder også afgrænsningen til speciallægens sygesikringsaktiviteter.
- man kun opkræver speciallægekonsulenthonorar, hvis man rent faktisk leverer en lægelig ydelse, som ikke honoreres efter speciallægeoverenskomsten.
- alle patienter skriftligt orienteres om muligheden for valg af både offentlig og privat høreapparatbehandling, samt at man ifm. sidstnævnte, frit kan vælge hvor man i givet fald ønsker at købe høreapparat. DØNHO har udarbejdet et forslag til en pjece som kan downloades på DØNHO' hjemmeside. Sundhedsstyrelsen udsender snart vejledende retningslinjer for speciallægers og private høreklinikkers informationspligt før henvisning og salg af høreapparater.